ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1982

Vyhlásené: 15.10.1982 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

**Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.**

**116**

## OPATRENIE VLÁDY

Československej socialistickej republiky

na zabezpečenie a ďalšie zvyšovanie akosti výrobnej a podobnej hospodárskej činnosti schválené uznesením vlády Československej socialistickej republiky z 9. septembra 1982 č. 253

### Čl. 1

1. Trvalé zvyšovanie akosti výrobkov, prác a výkonov zabezpečuje sústava technických, ekonomických, právnych a organizačných nástrojov a opatrení tvoriacich jednotný systém riadenia akosti zameraný predovšetkým na presadzovanie vyššej akosti a na predchádzanie neakostnej práci; dôležitým nástrojom pritom je aktívna stimulácia socialistických organizácií a ich pracovníkov.
2. Na doplnenie nástrojov riadenia akosti ustanovuje toto opatrenie ďalší ekonomický nástroj na zabezpečenie dôsledného dodržiavania a zvyšovania akosti spočívajúci v premietaní súm vyjadrujúcich straty z neakostnej práce socialistických organizácií pri ich výrobnej priemyselnej (včítane opravárskej), stavebnej, poľnohospodárskej, lesnej ťažbovej a vodárenskej činnosti a pri nákladnej preprave a preprave poštových zásielok (ďalej len „neakostná výroba“) do ustanovených ukazovateľov plnenia plánu a výsledkov hospodárskej činnosti organizácií a do hmotnej stimulácie organizácií a ich pracovníkov.

### Čl. 2

1. Toto opatrenie sa vzťahuje na štátne hospodárske organizácie, organizácie poľnohospodárskeho družstevníctva, na iné socialistické organizácie vzniknuté podľa ustanovenia § 360a Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení vyhlásenom pod č. 37/1971 Zb. a doplnenom zákonom č. 144/1975 Zb. (ďalej len „Hospodársky zákonník“), na koncernové podniky, koncernové účelové organizácie, výrobné hospodárske jednotky trustového typu ako celok a odborové podniky s pridruženými organizáciami ako celok (ďalej len „organizácie“).
2. V organizáciách výrobného, spotrebného a bytového družstevníctva sa postupuje podľa záväzných smerníc zväzov družstiev, v podnikoch Ústrednej rady družstiev podľa ich záväzných smerníc. V podnikoch a hospodárskych zariadeniach spoločenských organizácií sa postupuje podľa smerníc ústredných výborov príslušných organizácií Národného frontu.

### Čl. 3

Sumy, ktoré v súhrne vyjadrujú straty z neakostnej výroby (čl. 4), sa odpočítavajú od vykázanej skutočnej výšky v ustanovených ukazovateľoch (k skutočnej strate sa pripočítavajú)

a) na účely hodnotenia plnenia plánu a výsledkov hospodárskej činnosti organizácií
   1. pri výkonoch v plnej výške,
   2. pri odbyte dovedna, jeho štruktúre, upravených vlastných výkonoch, prípadne redukovaných výkonoch a pri zisku vo výške zodpovedajúcej podielu týchto strát k výkonom; rovnako sa postupuje, pokiaľ sa z týchto ukazovateľov vypočítavajú na uvedené účely odvodené

ukazovatele (napr. produktivita práce, rentabilita, nákladovosť, výťažnosť základných prostriedkov);

b) pri tvorbe fondu kultúrnych a sociálnych potrieb a fondu rozvoja podľa predpisov o finančnom hospodárení socialistických organizácií;[1])

c) na účely zisťovania použiteľného objemu mzdových prostriedkov a plnenia ukazovateľov a podmienok osobnej hmotnej zainteresovanosti podľa predpisov o usmerňovaní mzdových prostriedkov a odmieňaní práce.[2])

**Čl. 4**

**1. Stratami spôsobenými neakostnou výrobou sú**

a) straty spôsobené s uspokojením práv zo zodpovednosti za vady,[3]) a to

1. zľavy poskytované na uspokojenie práv zo zodpovednosti za vady,
2. náklady spojené s bezplatným odstránením vád a drobných nedorobkov,
3. náklady spojené s poskytnutím nového bezvadného plnenia,
4. náklady spojené s vytriedením vadných výrobkov,
5. náhrada nákladov na odstránenie vady,
6. vrátená suma zaplatená za vadné výrobky, ak sa vykonáva štatistická prebierka,
7. náklady spojené s doplnením služby alebo s novým poskytnutím služby;

b) pri zrušení zmluvy pre vadnosť dodávky cena vadného plnenia, ako aj náklady vynaložené v dôsledku zrušenia zmluvy a v súvislosti s ním;[4])

c) majetkové sankcie ustanovené právnym predpisom, ktoré

1. sú súčasťou práv zo zodpovednosti za vady,
2. zabezpečujú odstránenie vád alebo drobných nedorobkov v určenej lehote;[5])

d) sumy zaplatené na náhradu škody spôsobenej vadným plnením, prípadne náklady na odstránenie vadného stavu;

e) náklady spôsobené odmietnutím plnenia dodávok výrobkov na vývoz pre ich opakujúcu sa vadnú akosť alebo pre ich nepredajnosť v zahraničí pre vadnú akosť[6]) na základe oprávnenej reklamácie odberateľa;

f) u dopravcov alebo na pošte sumy náhrad, ktoré zaplatili za zničenie, čiastočnú alebo úplnú stratu prepravovanej zásielky;

g) náklady spôsobené neakostnou prácou v priebehu výroby a podobnej hospodárskej činnosti v organizácii, zistené pred splnením dodávky výrobkov, prác alebo výkonov, a ak sa plní odovzdaním a prevzatím, pred začatím odovzdávania, na základe ktorého je plnenie prevzaté (ďalej len „vnútorné straty z neakostnej výroby“), presahujúce určenú najviac prípustnú hranicu (čl. 5);

h) pokuty uložené podľa zákona o štátnom skúšobníctve v súvislosti s preradením výrobku do nižšieho stupňa akosti, s odňatím zaradenia do stupňa akosti a s odňatím schválenia,[7]) a ďalej náklady na stiahnutie neschválených výrobkov z obchodnej siete, prípadne i z používania.[8])

2. Do strát zo záručných opráv zahrnutých do strát spojených s uspokojením práv zo zodpovednosti za vady [čl. 4 ods. 1 písm. a)] sa nezapočítavajú

a) kalkulovaná výška nákladov súvisiacich s vykonávaním plánovaných služieb odberateľom v rámci záruky,

b) kalkulované sumy na predĺženie záruky podľa dohody organizácií alebo jednostranného vyhlásenia dodávateľa,

c) sumy dane z obratu pri náhradných dielcoch použitých na záručné opravy.

3. V prípade, že sa vytvára rezerva na záručné opravy, započítavajú sa do strát z neakostnej výroby sumy jej použitia po odpočítaní súm uvedených v odseku 2.

4. Ak straty z neakostnej výroby spôsobila vada poddodávky výrobkov (surovín, materiálov, polotovarov atď.), prác alebo iných výkonov, odpočítavajú sa od súm uvedených v odsekoch 1 až 3 sumy, ktoré organizácii zaplatili z dôvodov tejto vady jej dodávatelia a prípadne aj ďalšie organizácie, ktoré vadou svojej dodávky spôsobili vadnosť finálneho výrobku; v prípade, že straty vznikli pri preprave, odpočítavajú sa sumy, ktoré organizácii z toho dôvodu zaplatili dopravcovia alebo pošta.
5. Od súm uvedených v odsekoch 1 až 3 sa ďalej odpočítavajú sumy prijaté od vlastných pracovníkov ako náhrady škody za neakostnú prácu a sumy získané za predaj alebo iné využitie vráteného vadného výrobku (suroviny, materiálu, polotovaru, náhradného dielca a pod.).
6. Ak sa robí štatistická prebierka a podľa jej výsledku bola dodávka vyhovujúca, zahŕňajú sa náklady na výmenu zistených vadných výrobkov, prípadne cena za tieto výrobky, do vnútorných strát z neakostnej výroby.
7. Vo vzťahoch vnútri jedného koncernu (medzi koncernom, koncernovými podnikmi, príp. koncernovými účelovými organizáciami) sa všetky straty z neakostnej výroby považujú za vnútorné straty z neakostnej výroby.

## Čl. 5

### 1. Najvyššiu prípustnú hranicu vnútorných strát z neakostnej výroby určujú

a) pri ústredne riadených štátnych hospodárskych organizáciách nadriadené ústredné orgány, pričom pre podriadené organizácie rozpíše túto hranicu generálne riaditeľstvo výrobnej hospodárskej jednotky; pre koncernové podniky , prípadne koncernové účelové organizácie rozpíše túto hranicu koncern;

b) pri štátnych hospodárskych organizáciách riadených národnými výbormi príslušný krajský národný výbor, Národný výbor hlavného mesta Prahy a Národný výbor hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy (ďalej len „krajský národný výbor“) v súčinnosti s príslušnými národnými výbormi

nižších stupňov, ktoré tieto organizácie riadia, po prerokovaní s ústredným orgánom príslušným podľa predmetu činnosti, a to buď priamo, alebo tak, že pre podriadené organizácie rozpíše túto hranicu riadiaci národný výbor;

c) pri organizáciách poľnohospodárskeho družstevníctva príslušné ministerstvo poľnohospodárstva a výživy republiky, a to buď priamo alebo prostredníctvom príslušných poľnohospodárskych správ;

d) pri iných socialistických organizáciách (čl. 2 ods. 1) orgán, ktorý voči týmto organizáciám vykonáva funkciu orgánu hospodárskeho riadenia.

2. Orgány uvedené v odseku 1

   a) určujú prípustnú hranicu vnútorných strát z neakostnej výroby v potrebnej výške zodpovedajúcej technickej a technologickej úrovni daného odboru na základe technicko-ekonomických rozborov a s prihliadnutím na nové výsledky vedy a techniky včítane vynálezov, zlepšovacích návrhov a priemyselných vzorov uplatniteľných v danom odbore;

   b) určia vymedzenie a spôsob zisťovania vnútorných strát z neakostnej výroby;

   c) sústavne preverujú správnosť prípustnej hranice vnútorných strát z neakostnej výroby najmä z hľadísk uvedených pod písmenom a) a vždy k začiatku kalendárneho roka urobia potrebné úpravy tak, aby sa táto hranica vcelku v súlade s vývojom technických možností trvale znižovala.

## Čl. 6

Sumy, ktoré vyjadrujú straty spôsobené neakostnou výrobou podľa čl. 4, sa sledujú v účtovníctve a vykazujú podľa predpisov o účtovníctve.

**Čl. 7**

Ak vzniknú pochybnosti, či určitá činnosť je činnosťou podľa čl. 1 ods. 2, rozhodne o tom pri uplatňovaní tohto opatrenia príslušný ústredný orgán hospodárskeho riadenia; pri organizáciách riadených národnými výbormi príslušný krajský národný výbor po prerokovaní s príslušným ministerstvom vnútra republiky.

**Čl. 8**

Toto opatrenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1983.

**Dr. Štrougal v. r.**

1) § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky Federálneho ministerstva financií č. 162/1980 Zb. o financovaní reprodukcie základných prostriedkov . § 4 ods. 3 písm. a) vyhlášky Federálneho ministerstva financií č. 165/1980 Zb. o fonde kultúrnych a sociálnych potrieb.

2) § 12 ods. 5 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 143/1980 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov a odmieňaní práce.
Mzdové predpisy.

3) Najmä § 201 ods. 1 a 2, § 233 ods. 1, § 274 ods. 1, § 294 ods.1 a 3 Hospodárskeho zákonníka (nie však náklady vynaložené dočasne podľa § 294 ods. 2 Hospodárskeho zákonníka) a ďalej príslušné ustanovenia základných podmienok dodávky, § 235, 246, 250, § 251, § 252, § 273 ods. 2 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (ďalej len „Občiansky zákonník").

4) Najmä § 201 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Hospodárskeho zákonníka, § 235, 251 a § 273 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

5) Najmä § 201 ods. 4, § 206 ods. 1, § 207, § 208 ods. 1, § 236 ods. 1 a 3, § 274 ods. 1, § 277 ods. 2 a 3, § 295 ods. 2 a 3 Hospodárskeho zákonníka.

6) § 234 a § 237 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka.

7) § 29 ods. 3 a 5 zákona č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve.

8) § 29 ods. 6 zákona č.30/1968 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.